

Karel Verleyen & Frank Leys, *Roots. Het verhaal van Vlaanderen*, Leuven, Davidsfonds, 2002, 208 pp., ill., ISBN 90-6908-03305 | Met dit boek begeeft jeugdschrijver Karel Verleyen zich aan het risicovolle experiment een vormend jeugdboek voor tieners (+14 jaar) te schrijven waarin het verhaal van Vlaanderen en van de Vlaamse beweging wordt verpakt in een jeugdroman. Hannah is een Amerikaans meisje dat naar Vlaanderen komt om te studeren en bij haar opa en tante Lieve komt inwonen. Het verhaal zelf is zeer dun: Hannah maakt kennis met buurjongen Jonas en ze worden verliefd terwijl ze werken aan een taak geschiedenis en luisteren naar de verhalen van de grootvader. Deze verhaallijn is niet meer dan een alibi om de opa van Hannah te laten vertellen over Vlaanderen, de Vlaamse geschiedenis en de Vlaamse beweging. Verleyen maakt daarbij gebruik van een beproefd procédé: twee families, die van Hannah en die van Jonas, verpersoonlijken in drie generaties het wedervaren van onbaatzuchtige flaminganten resp. het onbegrip van Belgicistische francofonen. Niet alleen de opa van Hannah, maar ook en vooral de tante van Hannah en de opa van Jonas lijken daarbij karikaturen en geen mensen van vlees en bloed, wier handelen en spreken tieners van nu kunnen aanspreken.

Iedere aanleiding in het verhaal is goed om de opa van Hannah te laten vertellen. De taalverhoudingen, de eerste flaminganten, de taalwetten, de taalgrens, het activisme, de collaboratie en de bestraffing ervan tijdens/na de twee wereldoorlogen, het federalisme en de Voerstreek passeren de revue. Meestal (niet in het stuk over de genadeloze repressie bijvoorbeeld) bestaan deze vertellingen uit verhalen die geen loopje nemen met de geschiedenis en de toets van de kritiek kunnen doorstaan, maar uiteindelijk is de dominante boodschap behoorlijk teleologisch en gaat het hier om een achteraf-interpretatie die de visie en het gelijk van de strijdende flamingant moet dienen.

Het boek bevat ook een register waarin een aantal begrippen wordt uitgelegd. [MACHTELD DE METSENAERE]